

คำวินิจฉัยของ นายนพดล เสงเจริญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นางสาวหรือนางสายสมร โชคภิรมย์วงศ์) ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๔/๒๕๕๖ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ศาลฎีกาได้ส่งคำโต้แย้งของนางสาวหรือนางสายสมร โชคภิรมย์วงศ์ จำเลย เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ได้เป็นโจทก์ฟ้องนางสาวหรือนางสายสมร โชคภิรมย์วงศ์ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ กรณีจำเลยทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี จากบัญชีกระแสรายวันที่จำเลยเปิดบัญชีไว้กับโจทก์ โดยจำเลยได้เบิกจ่ายเงินจากบัญชีกระแสรายวัน และปล่อยให้หนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีค้างชำระอยู่เป็นจำนวนมาก โจทก์ไม่ประสงค์ให้จำเลยเบิกเงินเกินบัญชีอีก และได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ พร้อมบอกเลิกสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี ตลอดจนบอกกล่าวการบังคับจำนองแก่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน แต่จำเลยเพิกเฉยไม่จัดการชำระหนี้ โจทก์จึงขอให้ศาลบังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ และขอให้ศาลยุติธรรมได้ส่งบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑-๒๗๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีคำสั่งตามกระบวนการพิจารณาว่า รูปคดียังไม่มีปัญหาที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี จึงไม่มีกรณีที่ศาลจะต้องส่งเรื่องดังกล่าวไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ให้ยกคำร้องของจำเลย ต่อมาศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์

จำเลยได้อุทธรณ์คำสั่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ที่ให้ยกคำร้องของจำเลยในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยืนตามคำสั่งศาลชั้นต้น จำเลยยื่นฎีกา ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้วเห็นว่า ฎีกาของจำเลยต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งไม่รับฎีกา

จำเลยได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกา โดยโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ในส่วนที่ให้ “คำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ยืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่รับอุทธรณ์ คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุด” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ พร้อมทั้งขอให้ส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลฎีกา พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีมีข้อโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงให้รอการวินิจฉัยคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่งปัญหาที่จำเลยโต้แย้ง เพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า จะรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางราชการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้โดยคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่คู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบ

มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ โดยศาลฎีกาได้ส่งความเห็นตามทางกรว่า เป็นบทบัญญัติที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีและเป็นการโต้แย้งบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจ นิติบัญญัติ รวมทั้งยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในเรื่องดังกล่าว กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒

พิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๓ บัญญัติว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำ มิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และ เท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ

ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพ ได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

มาตรา ๒๓๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการ ตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

มาตรา ๒๓๓๒ บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้หรือตามกฎหมายอื่น

ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา โดยองค์คณะผู้พิพากษาประกอบด้วย ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวนเก้าคน ซึ่งได้รับเลือกโดย ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ และให้เลือกเป็นรายคดี

อำนาจหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้และในกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๒๓๓๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อคู่ความยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ปฏิเสธไม่ยอมรับ อุทธรณ์ ให้ศาลส่งคำร้องเช่นนั้นไปยังศาลอุทธรณ์โดยไม่ชักช้า พร้อมด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาด คดีของศาลชั้นต้นและฟ้องอุทธรณ์ ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องตรวจสำนวน ให้มีคำสั่ง ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาคำร้อง แล้วมีคำสั่งยื่น ตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้นหรือมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุดแล้วส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่าน”

พิจารณาแล้วเห็นว่า

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติรับรองอำนาจอธิปไตยว่าเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล กล่าวคือ รัฐสภา เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติมีหน้าที่ออกกฎหมายใช้บังคับในประเทศ สำหรับคณะรัฐมนตรีหมายถึง คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารหรือปกครองประเทศ ภารกิจสำคัญของคณะรัฐมนตรีก็คือ การบังคับการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่วนศาลเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ โดยมีหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ บัญญัติถึงหลักการทั่วไปในการรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งย่อมได้รับความคุ้มครองและการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้อง คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยรัฐจะไปละเมิด ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นไม่ได้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่มีหลักการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้และกำหนดเงื่อนไขของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพว่าจะต้องเป็นกรณี ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ออกกฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ โดยชอบเขตเนื้อหาของกฎหมาย จะต้อง กระทำเท่าที่จำเป็นซึ่งหมายความว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่องค์กรนิติบัญญัติจะตราขึ้นอันมีลักษณะ เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะต้องมีความจำเป็นต่อการดำเนินการเพื่อช่วยให้วัตถุประสงค์ที่ต้องการ บรรลุผล และจะต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ นอกจากนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นจะต้องพอสมควรแก่เหตุในความหมายอย่างแคบ โดยต้อง คำนึงถึงความสมดุลและความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์ที่มหาชนจะได้รับกับประโยชน์ที่เอกชน จะต้องสูญเสียไป รวมทั้งต้องเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมาย ให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยรับรองหลักความเสมอภาคว่า บุคคลทุกคนย่อมมีความเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็น ทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เป็นบทบัญญัติทั่วไปที่กำหนดให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เป็นอำนาจของศาล และการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย ซึ่งศาลที่พิจารณาพิพากษาอรรถคดีมีสององค์กร คือ ศาลรัฐธรรมนูญ เป็นศาลที่มีอำนาจหน้าที่หลัก ในการพิจารณาคดีตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ศาลยุติธรรม เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติ ให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น ศาลปกครอง เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองระหว่างหน่วยราชการ

หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันเอง และศาลทหาร เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้โครงสร้างของศาลยุติธรรมมีสามชั้นคือ ศาลชั้นต้น เป็นศาลที่รับฟ้องในชั้นเริ่มต้นคดีไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรืออาญา ศาลอุทธรณ์ เป็นศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีที่มีการอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น และศาลฎีกา เป็นศาลที่พิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ส่วนวรรคสองเป็นบทบัญญัติให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถูกกล่าวหาว่าร้ายวียดปกปิดกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นและวรรคสามบัญญัติให้อำนาจหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและวิธีพิจารณาคดีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์ เมื่อคู่ความยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแล้วศาลชั้นต้นจะส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์พร้อมด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งและฟ้องอุทธรณ์ หากศาลอุทธรณ์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องตรวจสำนวนก็จะมีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนความไปยังศาลอุทธรณ์ ซึ่งศาลอุทธรณ์จะพิจารณาคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น และมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งคือ มีคำสั่งยื่นตามคำปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้น หรือมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ และไม่ว่าคำสั่งของศาลอุทธรณ์จะเป็นคำสั่งยื่นตามคำสั่งปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้นหรือคำสั่งให้รับอุทธรณ์ย่อมเป็นที่สุด คู่ความจะฎีกาอีกไม่ได้ บทบัญญัติมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมีเจตนารมณ์เพื่อมิให้คดียืดเยื้อและเป็นช่องทางให้มีการประวิงคดี เนื่องจากได้มีการพิจารณาคดีชั้นรองถึงสองชั้นศาลแล้ว แม้จะจำกัดสิทธิในการยื่นฎีกาคำสั่งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ที่ปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์อยู่บ้าง แต่ก็เป็นไปตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีแล้วเสร็จโดยรวดเร็วมิใช่บทบัญญัติที่กระทบกระเทือนถึงอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย และละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ และมาตรา ๔ รวมทั้งเป็นบทบัญญัติ

ที่ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เพราะไม่ได้ห้ามอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์อย่างเด็ดขาด แต่ยังให้สิทธิอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ได้ เพียงแต่ถูกจำกัดสิทธิในการยื่นฎีกาเท่านั้น โดยมีเหตุผลความจำเป็นที่จะมิให้คดียืดเยื้อหรือเป็นช่องทางให้มีการประวิงคดีดังที่กล่าวแล้ว และมีผลใช้บังคับแก่ผู้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์เป็นการทั่วไปไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ นอกจากนี้ ยังเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่คู่ความที่ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีได้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ตลอดจนมิใช่บทบัญญัติที่กระทบกระเทือนต่อการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล เพราะการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาพิพากษาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ อีกประการหนึ่งยังไม่กระทบกระเทือนต่อลำดับชั้นของศาลยุติธรรมที่มีสามชั้น เพราะมิใช่บทบัญญัติที่ลดลำดับชั้นของศาลยุติธรรมแต่เป็นการลดกระบวนการพิจารณาให้น้อยลงโดยยุติเพียงในชั้นศาลอุทธรณ์เท่านั้น เรื่องนี้มีใช้คดีที่ต้องฟ้องร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ วรรคสองและวรรคสาม จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓ แต่อย่างใด

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ประกอบมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๓๓

นายพนพล เสงเจริญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ